

Відбувся XII позачерговий з'їзд суддів України

25–26 вересня у м. Києві продовжив роботу XII позачерговий з'їзд суддів України, попередній етап якого проходив 19–20 червня. Цього разу на захід прибули 376 делегатів, чотири з яких не брали участі в роботі першої частини з'їзду.

На початку засідання першого дня роботи делегатів виступив Президент України **Петро Порошенко**, який наголосив, що серед шестидесяти спеціальних програм і реформ програми «Стратегія — 2020» реформою номер один має бути судова. Президент висловив переконання, що цю реформу вдасться провести суддівській спільноті разом із громадськістю, з новообраною Верховною Радою України і при повній підтримці Президента¹.

Головуючим на з'їзді делегати обрали суддю Апеляційного суду Донецької області, члена Ради суддів України **Людмилу Соломаху**.

Затвердивши питання порядку денного і Регламент з'їзду суддів України, делегати продовжили роботу з розгляду двох питань порядку денного минулого засідання, а саме: про призначення членів Вищої ради юстиції (ВРЮ) та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ВККС).

Так, до ВРЮ за результатами таємного голосування з'їзд призначив суддю Вищого адміністративного суду України **Олексія Муравйова** і суддю Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ **Аллу Олійник**. Також 25 вересня з'їзд затвердив протокол лічильної комісії щодо результатів голосування 19–20 червня частково — в частині призначення членом ВРЮ судді Вищого господарського суду України **Наталії Волковицької**.

За результатами таємного голосування членами ВККС призначено суддів Верховного Суду України **Юрія Тітова** та **Миколу Патрюка**, суддю Вищого

спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ **Михайла Макарчука**, суддю Вищого господарського суду України **Анастасію Заріцьку**, суддю Апеляційного суду Харківської області **Валентину Устименко**, суддю Апеляційного суду Донецької області **Миколу Мішина**.

Сформовано також резервний склад комісії на випадок вибуття одного або кількох її членів, до якого увійшли: судді Верховного Суду України **Володимир Гуль** і **Володимир Пивовар**, суддя Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ **Віталій Гончар**, суддя Вищого адміністративного суду України **Микола**

¹ Текст виступу Президента України Петра Порошенка на XII позачерговому з'їзді суддів України розміщено на офіційному інтернет-представництві Президента України.

Федоров, суддя Апеляційного суду міста Києва **Степан Гладій**, суддя Апеляційного суду Івано-Франківської області **Надія Стефанів**. З'їзд визначив і черговість включення зазначених суддів до складу ВККС з урахуванням відповідної спеціалізації та кількості набраних голосів.

В обговоренні питання щодо стану незалежності суддів та відновлення довіри до судової влади в Україні взяли участь суддя Європейського суду з прав людини **Ганна Юдківська**, Голова Верховного Суду України **Ярослав Романюк**², суддя Львівського окружного адміністративного суду **Володимир Кравчук**, суддя Апеляційного суду Запорізької області **Григорій Алейніков**, суддя Донецького апеляційного адміністративного суду **Сергій Чумака**, ректор Національної школи суддів України **Микола Оніщук** та ін.

Зокрема, Голова Верховного Суду України нагадав, що Україна взяла на себе зобов'язання привести українське законодавство у відповідність до європейських стандартів, які повинні стати для нашої держави орієнтиром і пріоритетом у подальшому розвитку судової системи.

Незалежність суддів, яку має гарантувати згідно зі ст. 113 Закону «Про судову систему і статус суддів» суддівське самоврядування, потрібна насамперед громадянам. Проте, на жаль, повноваження із забезпечення цієї незалежності є декларативними.

Крім того, Ярослав Романюк звернув увагу на необхідність внесення змін у за-

конодавство щодо формування бюджету судової влади України. Європейські стандарти функціонування судових систем прямо наголошують, що органи суддівського самоврядування повинні відігравати основну роль у формуванні бюджету судової влади. Ніхто не повірить, що суд є незалежний і неупереджений, коли сторона у справі, яка перебуває на розгляді суду, наділена повноваженнями формувати суддівський бюджет. Кабінет Міністрів України повинен бути опонентом при розгляді у Верховній Раді України цього питання, а не вносити на її розгляд проект відповідного бюджету.

Голова Верховного Суду України озвучив статистику щодо співвідношення рівня суддівської винагороди до середньої зарплати у різних країнах і проаналізував, чому в Україні витрати на судову владу є значними для державної скарбниці у порівнянні з іншими державами. Для того, аби бюджет судової влади був менш затратним для бюджету державного, Ярослав Романюк запропонував вивести з-під судової юрисдикції певні категорії справ і запровадити такий правовий інститут, як позасудовий розгляд справ із обов'язковим судовим контролем, що не суперечитиме Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Також Ярослав Романюк звернув увагу і на питання формування іміджу судової влади й невідповідності європейському принципу незмінюваності суддів призначення їх на посаду на п'ятирічний термін та закликав суддівське співтовариство взяти участь у розробці пропозицій щодо судової реформи.

Заслухавши доповідь делегата XII позачергового з'їзду суддів України Людмили Соломахи щодо незалежності

суддів та підвищення авторитету судової влади в Україні, виступи делегатів та запрошених осіб, з'їзд прийняв рішення «Про забезпечення незалежності суддів та підвищення авторитету судової влади в Україні».

З'їзд заслухав голову Державної судової адміністрації України **Зеновія Холоднюка** щодо стану фінансування судової системи України в поточному році та прогнозів на 2015 р. і взяв до уваги інформацію Ради суддів України про розробку Стратегії розвитку судової системи України на 2015–2019 рр., з якою виступила голова Ради суддів України, суддя Верховного Суду України **Валентина Сімоненко**. Вона закликала колег активно долучатися до роботи у цьому напрямі.

Найвищий орган суддівського самоврядування також затвердив Регламент призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України з посад за квотою з'їзду суддів України, вніс зміни до Положення про Раду суддів України, ін.

² Тексти виступів судді Європейського суду з прав людини Ганни Юдківської та Голови Верховного Суду України Ярослава Романюка на XII позачерговому з'їзді суддів України розміщено на веб-сайті Верховного Суду України.